

Op de vlucht voor de verkiezingen

Waarom geen Duitser thuisblijft voor de campagne

Columns - 26 juli 2005

(26 juli 2005) Wie rond deze tijd in Duitsland op straat rondloopt, schitteren de posters tegemoet, die in vriendelijke bewoordingen en met felgekleurde foto's tot spontane vakanties willen verleiden. Vakantie is in de moderne samenleving al lang niet meer het verkennen van onbekende culturen en landschappen, maar verworden tot een vlucht uit het 'normale leven'. De slogan 'weg van de alledaagse sleur' die je op veel posters terugvindt, lijkt zelden zo actueel te zijn geweest als nu.

van Katharina Garvert

Een vlucht uit het alledaagse leven lokt meer dan ooit, gezien de catastrofale toestand waarin Duitsland zich op dit moment bevindt. Dat is althans hoe bondspresident Köhler de staat van de Bondsrepubliek beschreef in zijn mediagenieke en symbolisch zo mooi geënceneerde [toespraak](#) van afgelopen week: een tekort aan arbeidsplaatsen, een enorme staatsschuld, een te lage economische groei en de stagnatie van noodzakelijke hervormingen van het federalisme en het sociale zekerheidsstelsel.

Er is dus geen Duitser die zijn welverdiende vakantie zal uitstellen om de komende [verkiezingscampagne](#) niet te hoeven missen.

Integendeel. Als de vakantiereclameposters de komende tijd worden vervangen door verkiezingsposters, zullen die in Duitsland waarschijnlijk op minder respons stuiten dan ooit tevoren. De kiezers zullen net zo min geïnteresseerd zijn in de inhoud van de verschillende [verkiezingsprogramma's](#) - voor zover die sowieso niet al vóór het officiële begin van de campagne openbaar waren gemaakt - als ze dat waren in de [rede van het staatshoofd](#) op vrijdag 21 juli, even na achten. Hoewel de opgewonden vertegenwoordigers van de landelijke pers de spanning zorgvuldig hoog probeerden te houden, kwam diens aankondiging de Bondsdag te willen ontbinden voor de meeste tv-kijkers tenslotte nauwelijks als een verrassing.

Wat betreft de politiek van de gevestigde partijen gelooft de meerderheid van de Duitse bevolking het namelijk wel. Dat verklaart ook de stijging in de peilingen, die het nieuwe links-populistische verbond de laatste weken kan noteren. Het

enige dat het vertrouwen in de politiek weer kan herstellen is een opleving van de economie, dat weten alle partijen. Zelfs [Die Grünen](#) leggen het zwaartepunt in hun verkiezingsprogramma voor het eerst bij economische thema's.

Terwijl de [CDU](#) het houdt op een "nieuwe eerlijkheid" tegenover de kiezers, hebben Die Grünen - die overigens ook voor het eerst niet met een mannelijke én vrouwelijke lijsttrekker de verkiezingen ingaan, maar enkel met [Joschka Fischer](#) - bovendien een *Graswurzel*-campagne aangekondigd. Daarmee bedoelen zij dat ze met het oog op de financiële situatie van de partij zullen bezuinigen op hun verkiezingscampagne en deze weer van onderop, vanuit de partijbasis, willen voeden.

Op één punt zullen Die Grünen in deze campagne dus zeker winnen: ze gaan geen geld verspillen aan een verkiezingscampagne, die de meeste Duitsers toch hoogstens via de boulevardkrant *Bild* vanuit hun vakantieoorden zullen volgen.

Katharina Garvert is historica en promoveert in Münster op de geschiedenis van de Nederlandse Europapolitiek.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2727/op-de-vlucht-voor-de-verkiezingen>